

BELEVEN, GENIETEN & ONTDEKKEN
PLEZIER EN NIEUWSGIERIGHEID
STRALENDE LACH

Pedagogisch
Beleids- en
werkplan
2015-2016

VOORAF

In ons pedagogisch beleid komt tot uiting op welke manier wij proberen de pedagogische basisdoelen te bereiken vanuit onze inspiratiebronnen, in relatie met onze visie op de ontwikkeling van kinderen en onze visie op opvoeden.

1

Dit beleidsplan is voor u:

- voor de ouders van de kinderen die liefdevol worden onthaald in onze kindercentra;
- voor ouders en bijna-ouders die overwegen gebruik te gaan maken van onze kinderopvang;
- voor mensen die in de kinderopvang willen werken, zodat ze kunnen zien of onze ideeën en werkwijze bij hen passen;
- voor onze medewerkers om hen een kader te bieden voor hun werk;
- voor ieder die wil weten hoe Hippe Jippe denkt over kinderen en opvoeding en die door onze ideeën geïnspireerd wil worden;
- voor een ieder die wil weten hoe wij de vierogen-principe toepassen in de praktijk en hoe achtervang is geregeld;

Onze manier van werken wordt voor een deel ook bepaald door wetten en regels. Het gaat dan bijvoorbeeld om de maximale groepsgrootte en het aantal kinderen in verhouding tot het aantal pedagogisch medewerkers. Ook op het gebied van fysieke veiligheid en hygiëne heeft de overheid regels gesteld. Daarnaast moet uiteraard de opleiding van onze medewerkers aan eisen voldoen. Maar hoe belangrijk ook, er is meer dan alleen deskundigheid en fysieke veiligheidsnormen. In de Wet kinderopvang worden vier pedagogische basisdoelen voor de kinderopvang geformuleerd. Deze doelen hebben betrekking op fysieke en emotionele veiligheid, sociale competentie, persoonlijke competentie en de overdracht van normen en waarden.

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze publicatie mag worden vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke wijze dan ook zonder voorafgaande toestemming van de auteurs, Hippe Jippe Kinderdagverblijf. Bovengenoemden zijn beschikbaar voor begeleiding en implementatie van het in dit plan beschreven concept op andere plaatsen.

Hoofdstuk 1 Doelstelling

1.1 Visie

Door maatwerk te bieden een basis leggen die een prettige doorstroom naar het basisonderwijs mogelijk maakt. Hierbij staat een goed pedagogisch klimaat en plezier in leren voorop.

Onze visie op kinderen en hun ontwikkeling

Kinderen zijn unieke individuen, zij zijn krachtig en talentvol en hebben een natuurlijke drang tot zelfontplooiing. Ze zijn nieuwsgierig en ontdekken de wereld rondom hen op hun eigen niveau, in hun eigen tempo en afhankelijk van hun eigen mogelijkheden en karakter. Vaak verloopt dat proces in herkenbare fasen, maar niet altijd. Kinderen zijn vanaf hun geboorte uit op contact. Ze zoeken interactie met andere kinderen, met volwassenen, met hun omgeving.

Onze visie op opvoeden

In onze kinderdagcentra zijn we, net als ouders, bezig met opvoeden. Dat opvoeden heeft tot doel om kinderen zo goed mogelijk voor te bereiden op een zelfstandige en sociale deelname aan de samenleving. Dat betekent dat we kinderen niet alleen de mogelijkheid bieden zich ongestoord en vrij te ontwikkelen, maar dat we hen ook vaardigheden, kennis, normen en waarden meegeven. Dat doen we spelenderwijs, immers kinderen leren door te spelen.

Wij waarderen en respecteren ieder kind als een uniek individu met zijn eigen karakter en tempo. Kinderen mogen bij ons rekenen op individuele aandacht, ondersteuning, begrip en verdraagzaamheid. Opvoeden binnen kinderdagcentra is een vak. Daarom stellen wij aan onze medewerkers de nodige eisen. In de eerste plaats zijn ze natuurlijk deskundig op het gebied van ontwikkeling en opvoeding, maar daarnaast worden ze geselecteerd op hun pedagogische visie, hun veelzijdigheid, sociale vaardigheden, specifieke kennis en ervaring en bovenal hun aandacht, liefde en belangstelling voor kinderen. Deze combinatie van vaardigheden en houding, kennis en ervaring garandeert een veelzijdig en gedegen pedagogisch aanbod. En om dat ook in de toekomst te kunnen garanderen zorgen wij ervoor dat onze medewerkers zich blijven ontwikkelen en blijven nadenken over hun vak en de ontwikkelingen daarin.

1.2 Missie

In ons dagelijks handelen, staat het kind centraal. Ieder kind is uniek en heeft veel mogelijkheden. Respect voor ieders eigenheid vinden we belangrijk. We waarderen een kind zoals het is. Dat maakt dat een kind zich bij ons thuis voelt. Daarom gaan we in op wat kinderen zelf aangeven of inbrengen. Dat kan gaan om concrete ideeën voor spel of activiteiten, maar we herkennen ook minder uitgesproken signalen. Luisteren en kijken naar kinderen is daarbij essentieel.

LIEFDEVOL, ATTENT EN MET RESPECT
 PLEZIER, CREATIVITEIT EN ONTWIKKELING
 RUST EN VEILIGHEID
 GEZOND EN HYGIËNISCH

Door deze begrippen laten wij ons leiden in ons werk. Maar het zijn niet alleen onze innerlijke drijfveren, het zijn inmiddels ook onze handelsmerken geworden. Afhankelijk van de leeftijd van de kinderen worden er verschillende accenten gelegd. Hippe Jippe onderscheidt zich op bovenstaande begrippen. Dat vinden wijzelf, maar veel belangrijker nog: dat vinden ook onze klanten/ouders en medewerkers. Kinderen dienen in een warme omgeving opgevangen te worden. Wanneer dit het geval is zal een kind emotioneel vrij worden, zelfvertrouwen krijgen en nieuwsgierigheid ontwikkelen. Dit zijn de drie basisvaardigheden die een kind nodig heeft om zich goed te kunnen ontwikkelen op allerlei vlakken.

3

1.3 Voordeel voor ouders

We bieden **dagopvang voor kinderen van 0 tot 4 jaar gecombineerd met peuteronderwijs (Startblokken van basisontwikkeling)**. Buiten de peuterlessen die de kinderen in de ochtend krijgen (zoals bij de reguliere peuterspeelzaal), bieden wij hiernaast opvang tot het eind van de werkdag van de ouder. Er is dus een stabiele plek voor ieder kind. Bovendien is het prettig voor de ouders dat zij geen keuze hoeven te maken tussen opvang of peuterspeelzaal.

Het is dus een combinatie waarbij de voordelen van beide soorten opvang samen komen.

Opvangvormen	Leeftijd
Dagopvang	0 tot 2 (2,5) jaar
Dagopvang gecombineerd met peuteronderwijs	2 (2,5)* tot 4 jaar
Flexibele- & Incidentele dagopvang	0 tot 4 jaar

* samen met ouders kijken wij of het kind al toe is aan peuteronderwijs

...het werken in groepen met kinderen van verschillende leeftijd brengt met zich mee die jongere kinderen nieuwsgierig zijn naar wat de oudere kinderen allemaal al kunnen, dit stimuleert hen om te leren...

1.4 Openingstijden & Sluitingsdagen

Vanwege het feit dat we gebonden zijn aan peuteractiviteiten die in de ochtend gegeven worden is er een inlooptijd tussen 07:30 uur en 09:00 uur. Mocht u uw kind een keer eerder op willen halen dan gepland, dan is dat mogelijk, maar betaalt u wel het aantal uur dat in het contract is vastgelegd. Wanneer u uw kind eerder brengt of later haalt dan in het contract vastgelegd zullen deze uren extra in rekening worden gebracht. Ruilen van dagen mag, maar alleen in dezelfde week en op de dagen dat er ruimte is. Is uw kindje ziek geweest dan kunt u max. 1 dag ruilen binnen

dezelfde periode/maand. **Ruilen is een gunst en kan alleen indien de groepsgrootte en inzetbaarheid van de leidsters het toelaat.**

Hippe Jippe is geopend op werkdagen van 7.30 tot 18.30 uur.

Het is ook mogelijk om gebruik te maken van **verlengde opvang tussen 07.00 tot 7.30 uur en tussen 18.30 tot 19.00 uur.**

Hippe Jippe is gesloten op algemeen erkende eventuele andere vrije dagen zoals gemeld in de CAO Kinderopvang en één, geruime tijd van tevoren aangekondigde, studiedag per kalenderjaar en incidenteel op enkele ruim tevoren aangekondigde uren, zoals de namiddag van sinterklaasavond, kerstavond en oudejaarsdag.

4

1.5 Kindercentra: veilig, vertrouwd en voldoende uitdaging

Opvoeden is een voortdurend zoeken naar balans. Wij zoeken naar het evenwicht tussen het bieden van rust en het stimuleren van ontwikkeling. Wij zoeken de balans tussen opvoeden tot zelfstandigheid en het leren rekening houden met elkaar. Maar ook tussen hygiëne & gezondheid en spelen & ontdekken. En tenslotte is het zoeken naar het evenwicht tussen veiligheid en uitdaging ook dagelijks aan de orde. De twee schalen van de balans zijn geen tegenstellingen in de zin dat de ene de andere uitsluit. Veeleer vormen zij een continuüm, een glijdende schaal: op het ene moment krijgt de ene voorrang en op een ander moment het andere.

Wij reiken de kinderen de handvatten aan om deze ontplooiing van hun innerlijke potentie zo volledig mogelijk tot uiting te kunnen laten komen. Dit betekent dat we het belang van het kind nooit uit het oog zullen verliezen. We zullen ons inleven in het kind zijn belevingswereld. We zullen alert zijn op de initiatieven die het kind neemt ten aanzien van ons en de andere kinderen en zullen er op een adequate manier op reageren. En bovenal zullen we het kind ondersteunen in zijn gevoelens en emoties en in onze houding te laten blijken dat we het kind serieus nemen en het er mag zijn. We leren het kind rekening houden met de ander door het begrip bij te brengen voor de ander en inzicht te geven in de situaties om hem heen. In het kinderdagverblijf komt daar nog een extra dimensie bij: het kind leeft namelijk in een groep. Juist het opgroeien in een groep geeft het kind mogelijkheden om te leren hoe het met de andere volwassenen en andere kinderen kan omgaan. Het leert hoe het moet opkomen voor zichzelf en zijn eigen belangen. Hoe leuk samen spelen kan zijn, maar ook het moeten delen, of wachten tot de ander klaar is.

1.6 Rust en Stimulans

Kinderen van verschillende leeftijden brengen de dag met elkaar in dezelfde groep door. Daardoor blijven de kinderen zoveel mogelijk hun hele kinderdagverblijf tijd **in dezelfde groep en zoveel mogelijk bij dezelfde pedagogisch medewerkers.** Dat biedt veiligheid, hechting en rust. Er ontstaat een liefdevol en warm band met de pedagogisch medewerkers, maar zeker ook tussen de kinderen onderling. We zien hier vele hechte vriendschappen ontstaan.

...Kinderen komen minimaal twee en maximaal vier dagen in de week naar onze kinderdagverblijven. Dat geeft rust voor alle kinderen; zo min mogelijk verschillende gezichten en wisselingen op de groep....

Kinderen zijn van nature nieuwsgierig, dat is de bron van hun ontwikkeling. Aan ons de taak om dit te stimuleren en te koesteren. We doen dit door de kinderen materialen en spelvormen aan te bieden waar ze op dit moment of binnenkort aan toe zijn. We bieden hen een **breed scala aan activiteiten om zo hun natuurlijke nieuwsgierigheid en ontwikkeling de ruimte te geven**. Zowel binnen de eigen groep als op bepaalde momenten ook daarbuiten. Daardoor leren zij ook andere volwassenen, andere kinderen en andere ruimten kennen en zorgen we voor steeds voldoende uitdaging en ontwikkelingsmogelijkheden.

1.7 Vooral gericht op taalonderwijs voor peuters

We willen ons voornamelijk richten op de **taalontwikkeling van de peuter**. Reden hiervoor is dat kinderen die onvoldoende taal beheersen zich minder goed kunnen uiten. Hierdoor ontstaat frustratie, wat kan leiden tot gedragsproblemen. Als gevolg daarvan kunnen leerproblemen ontstaan. Wanneer deze kinderen doorstromen naar het basisonderwijs en dus in een grotere groep terecht komen, is de achterstand moeilijk in te halen en veroorzaakt in sommige gevallen een groter wordende achterstand. Ons doel is om bij alle kinderen een goede basis te leggen om de doorstroom naar het basisonderwijs zo soepel mogelijk te laten verlopen.

1.8 Nauwe samenwerking met het basisonderwijs

Hippe Jippe Kinderdagverblijf streeft ernaar om, ook bij uitbreiding, nauw samenwerken te werken met het onderwijs en dezelfde doelen nastreven, willen we de lijnen met het onderwijs kort houden. Dit komt alleen maar ten goede van het kind. Voor u als ouder is het ook prettig. Bij de keus voor een basisschool zal er een goede en **duidelijke overdracht vanuit Hippe Jippe Kinderdagverblijf naar de desbetreffende basisschool** plaatsvinden. Natuurlijk altijd in overleg met de ouders/verzorgers.

1.9 Ondersteuning waar gewenst

Ouders worden gesteund door de groepsleidster van Hippe Jippe. Dit gebeurt op de volgende wijze:

- **Opvoedingsondersteuning**: op basis van gelijkwaardigheid over de opvoeding en de ontwikkeling van de peuter praten.
- **Signalerende taak**: bijvoorbeeld ten aanzien van de gezondheid, de hygiëne en het gedrag van het kind, de ouders zo nodig doorverwijzen naar andere instanties.
- Ouders even **ontlasten van de voortdurende zorg** voor hun kind en/of ouders leren hun kind een paar uur aan andere volwassenen toe te vertrouwen.
- Ouders de **gelegenheid bieden tot het ontmoeten van andere ouders** met een kind in dezelfde leeftijd.

1.10 Startblokken van Basisontwikkeling

Startblokken van Basisontwikkeling is een pedagogisch werkplan om de ontwikkeling van baby's, peuters en jonge kleuters optimaal te stimuleren. Het zorgt ervoor dat pedagogisch medewerkers, peuterleidsters en leidster **en aangrijpingspunten zoeken bij de spelontwikkeling van jonge kinderen**. In het – **door de leidster begeleide en gestuurde – spel liggen de beste mogelijkheden om taal en denken uit te lokken en te stimuleren**. Betekenisvolle spelactiviteiten lokken interesse, enthousiasme en actieve betrokkenheid van kinderen uit. Dé voorwaarden voor een continue ontwikkeling voor jonge kinderen. Startblokken van Basisontwikkeling gunt u daarom elk kind!

Met Startblokken van Basisontwikkeling nemen kinderen deel aan spelactiviteiten en verkennen interessante actuele thema's. Het is een doelgerichte aanpak die aansluit bij wat de meeste jonge kinderen zelf willen: 'groot zijn', meedoen aan de wereld om zich heen en natuurlijk veel leren en nieuwsgierig blijven. De pedagogisch medewerkers zijn betrokken deelnemers en geven bewust sturing aan leer- en ontwikkelingsprocessen. Brede ontwikkeling staat daarbij voorop. **Sociaal competent handelen, taalontwikkeling, cognitieve ontwikkeling en persoonlijke zelfstandigheid versterken elkaar.**

Bij Startblokken van Basisontwikkeling wordt deze verwevenheid duidelijk aangegeven en in doelen uitgewerkt. Informatie over thema's en activiteiten kunt u opvragen bij de leidster of via klantcontact. De informatie zal ook duidelijk kenbaar worden gemaakt op het bord in de hal van het kinderdagverblijf. Voor de thema hoeken zal er input en materialen aan ouders worden gevraagd. Vanaf 2015 zijn wij gestart met de activiteiten Startblokken.

Hoofdstuk 2 Werken in de groep

2.1 Werkwijze

Nadat u uw kindje voor het eerst heeft aangemeld bij Hippe Jippe, gaat de procedure als volgt:

- Oriëntatie periode: Kennismakingsgesprek / Rondleiding;
- Bedenk en reactietijd: Na een week nemen wij contact op met u of u nog vragen heeft;
- Inschrijven: U kiest voor onze dienstverlening en stuurt/ mailt ons een ingevuld inschrijfformulier toe;
- Plaatsingsovereenkomst (PC): Op basis van uw inschrijving stellen wij een Plaatsingsovereenkomst op met afgesproken wensen;
- Plaatsing definitief: Indien wij de PC retour hebben ontvangen is uw plaats definitief gereserveerd bij Hippe Jippe.
- Intake en Wennen: 1 maand voor startdatum krijgt u van ons een uitnodiging voor een intake, daar plannen wij ook meteen de wenafspraak in.
- Startdatum: U kindje komt naar onze kindercentrum, bij de afgesproken groep.

Planning en Plaatsing

Momenteel hebben wij nog geen wachtlijst en kunt u uw kind bij ons inschrijven voor de gewenste dag(en). **Inschrijven kan vanaf de leeftijd van 0,5 jaar.** Vanwege grote drukte adviseren wij u dit ook te doen. Indien er een wachtlijst is, geschiedt plaatsing op basis van volgorde van inschrijving. Hippe Jippe geeft voorrang aan broertjes of zusjes van kinderen die al bij ons worden opgevangen. Zodra er een plaats in één van de groepen vrijkomt, nemen wij contact op met de ouders/verzorgers. Er zal dan worden geïnformeerd of u gebruik wenst te maken van de plaatsingsmogelijkheden.

Accepteert u het aanbod, dan ontvangt u een Plaatsingsovereenkomst (PC) in tweevoud van de aangeboden dagdelen. Eén exemplaar dient ondertekend retour te worden gestuurd, het andere is voor uw eigen administratie. Acceptatie dient te geschieden binnen 2 weken na aanbieding, anders zal de plaats niet langer beschikbaar worden gehouden.

De groepsgrootte moet zodanig zijn dat de kinderen voldoende ruimte hebben om zich zo optimaal mogelijk te kunnen ontwikkelen. **Mede hierom is een maximum van 10 kinderen** op de groep aan de **Maliesingel en 12 kinderen** op de groep aan de **Breedstraat vastgesteld**.

2.1 Wennen bij Hippe Jippe

Wanneer uw kind voor het eerst naar het kindercentrum gaat, is dat voor u en uw kind een nieuwe situatie waaraan u beiden zult moeten wennen. Goed luisteren en kijken naar wat een kind nodig heeft begint al bij de eerste dag op het kindercentrum. Een eerste dag is voor ieder kind spannend. We hebben hiervoor geen kant- en klaar programma, want ieder kind heeft een eigen benadering nodig.

Kennismaking, intake en wennen

Het intake gesprek wordt normaal gesproken gevoerd door een van de leidsters van de groep. Zo leren ouders de groep en de leidsters al een beetje kennen. Op het intakeformulier worden de **bijzonderheden en afspraken** over uw kindje bijgehouden. Dit formulier wordt in onze database verwerkt en als naslagwerk gebruikt. Aan het eind van een intakegesprek worden wenafspraken gemaakt.

Wanneer ouders aangeven een intakegesprek te willen, plannen we deze bij voorkeur op de dag dat het kind opgevangen zal gaan worden. Op deze manier ervaren, zowel de ouders/ verzorgers, als het kind hoe de groep en de sfeer op deze dag is. De totale **wenperiode zijn 3 dagen over 2 weken** verspreid van **maximaal 3 uur** per keer. Dit hangt af van de leeftijden aard van uw kind. Wanneer uw kind ons kindercentrum bezoekt, dient u altijd telefonisch bereikbaar te zijn, maar tijdens de eerste dag/wenperiode is dit **nóg belangrijker**. Natuurlijk kunt u zelf ook op elk moment van de dag contact met het kindercentrum opnemen. De pedagogisch medewerkers vertellen graag hoe het met uw kind gaat. Verdere informatie uitwisseling vindt plaats tijdens de dagelijkse breng- en haalcontacten, dit noemen wij overdrachten. De eerste periode wordt na enkele maanden met u geëvalueerd.

2.3 Groepsindeling

Alle kinderen maken deel uit van één stamgroep, zowel op de Breedstraat als op de Maliesingel. De groep heeft een eigen ruimte en vaste pedagogisch medewerkers. De grootte en samenstelling van de stamgroep hangt af van de leeftijd van de kinderen en de mogelijkheden die onze locaties bieden. Voor het maximum aantal kinderen per pedagogisch medewerker volgen we het "Beroepskracht kind ratio". De groepsgrootte moet zodanig zijn dat de kinderen voldoende ruimte hebben om zich zo optimaal mogelijk te kunnen ontwikkelen. Mede hierom is een maximum van **12 kinderen** op de groep aan de **Breedstraat** en **10 kinderen** op de groep aan de **Maliesingel** vastgesteld.

Bij Hippe Jippe hebben we een **verticale groepsindeling(en)**. Dat betekent dat kinderen van verschillende leeftijden bij elkaar in een groep zitten. In de verticale groep(en) verblijven zowel baby's als peuters. Dit vraagt om een werkwijze die afgestemd is op het individuele kind.

Het werken met iets meer medewerkers biedt als groot voordeel dat je langer open kunt zijn, zodat de leidsters gedurende de dag (bijna) niet alleen op de groep staan. Zelfs met de pauzes zijn er twee leidsters aanwezig (bij volledige kind bezetting), anders staat de leidster op de groep en is de leidinggevende aanwezig in het pand als achtervang. Dit vermindert de werkdruk aanzienlijk, zodat de sfeer harmonischer is en de leidsters met meer plezier naar hun werk gaan.

2.4 Dagindeling

Een dagindeling bij Hippe Jippe zorgt voor regelmaat en structuur en is daarom belangrijk voor de rust en het gevoel van veiligheid. We proberen deze regelmaat zo veel mogelijk te volgen, maar gaan flexibel met de structuur om. We hanteren de regels niet star, waardoor leuke activiteiten en gebeurtenissen ook leuk blijven.

Een paar ochtenden per week doen de oudste peuters met een leidster aan voorschoolse activiteiten. Knutselwerkjes die net wat meer uitdaging vragen, spelletjes of cognitieve activiteiten als wat hoort waar, kleuren en tellen. Zo krijgen de oudste peuters meer uitdaging aangeboden, en raken ze alvast bekend met een methode die straks op de basisschool ook wordt toegepast.

Inlooptijd is tussen 07:30 uur en 09:00 uur, dus vrij spelen voor de kinderen. Tijdens de inloop is er tijd voor de ouders om bijzonderheden door te nemen met de groepsleidster.

8

De kleintjes in de groep

De jongste baby's hebben een eigen dag-, eet- en slaapritme dat tijdens de eerste maanden thuis wordt opgebouwd. Dit ritme proberen we op het kindercentrum voort te zetten. Naarmate de kinderen ouder worden, wordt geleidelijk toegewerkt naar het dagritme van de peuters. Het contact met uw kind vindt plaats tijdens de verzorging en in de baby hoek. Dit contact vindt plaats in de vorm van praten, liedjes zingen, knuffelen, schootspelletjes, gezichtsuitdrukkingen, aanraken en kietelen. We besteden bewust aandacht aan dit contact, omdat we het zeer belangrijk vinden dat baby's zich kunnen hechten aan de pedagogisch medewerkers en zich veilig voelen door steeds dezelfde gezichten te zien. Herkenning is belangrijk.

Ik ben al groot!

Het is heel belangrijk om een vaste dagindeling te hebben. Hierdoor voelen kinderen zich veilig. Om deze dagindeling zo goed mogelijk te kunnen blijven volgen is het van belang dat het wegbrengen en ophalen geen storende factor wordt. Om dit te realiseren is ervoor gekozen een inloop- en ophaalperiode in te zetten.

De dagindeling is als volgt opgebouwd: (indicatie)

Inlooptijd tussen 07:30 uur en 09:00 uur, dus vrij spelen voor de kinderen.

Tijdens de inloop is er tijd voor de ouders om bijzonderheden door te nemen met de groepsleidster.

09:15 uur – 10:00 uur **Begeleid spelen / Startblokken themaspel**

Iedere 4-6 weken geldt een thema. Aan dit thema worden spelactiviteiten en activiteiten in de kleine kring gekoppeld. Activiteiten in de kleine kring(en) zijn reken- en/of taalactiviteiten, aangepast aan leeftijd en cognitieve vaardigheden van het kind.

10:00 uur – 10:15 uur **Tijd voor fruit en wat te drinken**

Plaspauze: iedereen probeert te plassen op het toilet. Kinderen met luier worden verschoond, indien nodig uiteraard eerder.

10:15 uur – 11:00 uur **Buitenspelen/ Gym***

Afhankelijk van het weer.

11:00 uur – 11:45 uur **Begeleid spelen**

Zie 09.15 uur – 10.15 uur. Afwijkend is dat er nu geen activiteiten zijn in de kleine kring zijn, maar in plaats hiervan de mogelijkheid om te knutselen in gezamenlijke groep.

11:45 – 12:00**Voorlezen/ muziek**

We lezen de gehele groep voor uit een prentenboek of zingen en maken muziek gekoppeld aan het op dat moment geldende thema.

12:00 uur – 12:30 uur**Lunch**

We lunchen gezamenlijk (Broodmaaltijden zijn inclusief).

De lunch zal bestaan uit brood en hartig en zoet beleg. Hierbij wordt melk of karnemelk gedronken. Allergieën worden door de ouders bij ons aangegeven, zodat wij hiermee rekening kunnen houden.

Plaspauze: iedereen probeert te plassen op het toilet. Kinderen met luier worden verschoond, indien nodig uiteraard eerder.

12:30 uur – 15:00 uur**Slaaptijd of middagprogramma**

Kinderen die nog slapen zullen in deze tijd op bed worden gelegd. We hebben hiervoor bedjes, lakentjes en dekens in bezit. De bedjes worden verdeeld in de slaapkamer neergezet en de ruimte wordt donker gemaakt middels verduisterende rolgordijnen. De bedjes worden opgemaakt met beddengoed dat dagelijks wordt verschoond.

Het middagprogramma is vrij in te vullen, afhankelijk van het weer en de gesteldheid van de kinderen. Mogelijkheden zijn: buitenspelen, vrij spelen binnen, activiteiten in de binnen- & buitenruimte, tv kijken.

15:00 uur**Kinderen die nog slapen worden rustig wakker gemaakt****15:15 uur – 16:30 uur****Tijd voor een koekje en wat te drinken & Begeleid spelen**

Plaspauze: iedereen probeert te plassen op het toilet. Kinderen met luier worden verschoond, indien nodig uiteraard eerder.

Rond 16:30 uur eten we met de kinderen die er nog zijn een stuk fruit of bijvoorbeeld een plak ontbijtkoek en drinken we siroop of thee. Hierna laten we de kinderen nog even plassen en ruimen we gezamenlijk de 'grote' dingen op. 'Kleine' activiteiten kunnen natuurlijk tot 18:00 uur gedaan worden.

We proberen tijdens de eetmomenten zoveel mogelijk met zijn allen aan tafel te gaan en maken er zo een sociaal gebeuren van. Voor het eten zingen we liedjes en praten we met de kinderen over de afgelopen dag.

Halen en brengen

Het halen en brengen van de kinderen gebeurt op vaste (afgesproken) tijden. Dit is belangrijk, omdat op die manier de rust en vaste dagindeling op de groep zo goed mogelijk wordt gewaarborgd. Houdt u hier rekening mee en breng uw kind op tijd. Hierdoor heeft u ook voldoende tijd om rustig afscheid te nemen van uw kind. We vragen u bovendien op tijd te komen voor het halen. Kinderen moeten vaak hun spel afmaken en zo heeft u voldoende mogelijkheden om de dag door te nemen met de pedagogisch medewerkers. Mocht u toch iets verlaat zijn, neem dan telefonisch contact op met de medewerker planning en plaatsing.

Door de aanwezigheid van verschillende ouders is het tijdens het halen meestal wat drukker. Hierdoor is het voor de pedagogisch medewerkers niet mogelijk om met u de dag door te spreken én alles geheel in de gaten te houden. **Daarom bent u tijdens het halen medeverantwoordelijk voor uw kind en verwachten we dat u op uw eigen kind let.** De verantwoording van de pedagogisch medewerkers houdt op zodra u (met uw kind) de groep / het pand verlaat.

2.5 Ruimte en indeling van Thema's

Omdat wij werken vanuit Startblokken van Basisontwikkeling wordt er **in de groepsruimte een thema hoek gecreëerd**. Dit is iets dat uw kind later ook op de basisschool tegen zal gaan komen. Zo kan er een spelhoek, een lees / schrijfhoek, een bouwhoek, een teken / verfhoek, een knutselhoek, een kleihoek of een puzzel / spelletjeshoek zijn. De thema hoek zal, zo veel als mogelijk, iets aanbieden dat bij het desbetreffende thema aansluit.

Materialen die in de thema hoek aangeboden wordt, zal met regelmaat aangepast worden om het zo uitdagend mogelijk te houden. Kinderen vinden het heerlijk om op de grond te spelen. Hier bieden wij dan ook alle mogelijkheden toe, door grote speelkleden op de grond te leggen waar op gespeeld kan worden. Natuurlijk is er aan gedacht om de materialen zo te plaatsen, dat ze voor de kinderen toegankelijk zijn. Dit bevordert de zelfstandigheid enorm. Via onze grote folders en nieuwsbrief wordt u geïnformeerd over de thema's.

10

2.6 Veiligheid en hygiëne

Hippe Jippe biedt kinderopvang in de zin van de Wet kinderopvang. Minimaal eens in het jaar komt er onaangekondigd iemand van de GGD langs voor een **inspectie** of Hippe Jippe voldoet aan de kwaliteitseisen. Bij de inspectie wordt een checklist gebruikt. Hippe Jippe voert **een risico inventarisatie** uit bij opening van een locatie en evalueert dit ieder halfjaar zodat we alert blijven op eventuele risico's.

Naast alle andere veiligheidsmaatregelen die we hebben getroffen, is er de intentie om een paar keer per jaar met de kinderen en het team een brandalarm te oefenen. We willen ze leren om in geval van nood zo snel en rustig mogelijk naar buiten te komen.

Daarnaast is sinds 1 juli 2013 het **'Vier ogen principe'** van kracht. Dit houdt in dat er te allen tijde een andere volwassene mee moet kunnen kijken op de groep. Bij Hippe Jippe is hier al een groot deel van de dag rekening mee gehouden, omdat dagelijks twee leidsters op de groep staan en een leidinggevende aanwezig is.

Van principe naar beleid

Hippe Jippe probeert de veiligheid van de kinderen zo goed als mogelijk te waarborgen. Bij Hippe Jippe streven wij ernaar om **2 pedagogisch medewerkers** in de groep te hebben en bij **12 kinderen 3 medewerkers**, maar als er niet genoeg kinderen zijn dan kunnen we van dit streven afwijken. Naast deze maatregel, zijn er nog een aantal aspecten waardoor Hippe Jippe aan het vier ogen principe voldoet. De 'achterwachtregeling' en het zogenoemde 'vier- ogen- principe' zijn samengebracht in een **uitvoeringsbeleid vier ogenprincipe** ter preventie van misbruik. Hierin is uitgewerkt hoe wij samen zorgdragen voor een veilige omgeving voor de kinderen en de medewerkers. Het **uitvoeringsbeleid is als bijlage toegevoegd aan dit document** en is onderdeel van het pedagogisch beleidsplan. **Tevens staat het beleid vier ogenprincipe op de website onder het kopje Ouders en Pedagogiek**. Dit kunt u lezen in ons VIEROGEN BELEID_Rlvh_UD15.pdf.

Halen door derden

Indien u uw kind door derden laat ophalen, laat u dit dan vooraf aan de pedagogisch medewerkers of planning & plaatsing weten. Indien deze persoon u kindje komt ophalen willen wij graag een kopie van zijn /haar legitimatiebewijs. Zo weet de pedagogisch medewerkers wie ze kunnen verwachten en wat de naam is van diegene die uw kind ophaalt. **De pedagogisch medewerkers**

geven uw kind nooit mee aan vreemden, d.w.z. dat als u vergeet dit door te geven wij u kindje niet meegeven totdat wij contact hebben gehad met u als ouder/verzorger. Daarom is het belangrijk dat u hen goed informeert.

Telefonische bereikbaarheid

Bij beide locaties geldt dat u uw telefoonnummer achter dient te laten als u op die dag op een ander nummer bereikbaar bent dan de ons bekende nummers. Uw mobiele nummer volstaat ook, mits u uw mobiel die dag aan laat staan. **Zorgt u er altijd voor dat u contactgegevens op het kantoor van Hippe Jippe actueel zijn**, zoals thuisnummer, mobiel nummer en mailadres. Indien u een achtervang heeft geregeld willen wij ook dat deze gegevens bij ons actueel zijn.

2.7 Eten en drinken

Eten en drinken wordt door Hippe Jippe verzorgd. In de ochtend wordt er fruit aangeboden en 's middags eten we een koekje. Er wordt met name water gedronken. De producten die we gebruiken bevatten in principe **zo min mogelijk chemische toevoegingen en suikers**. We verzoeken u dan ook om uw kind geen eten en drinken mee te geven, tenzij uw kind een allergie. We streven ernaar om de kinderen gezonde en een gevarieerd aanbod aan voeding te geven en gaan daarbij uit van de adviezen van het Voorlichtingsbureau voor de Voeding.

Zoals u zich zult kunnen voorstellen, is er tussendoor natuurlijk altijd de mogelijkheid om extra te drinken. Wanneer een kind voor bepaalde voedingsmiddelen allergisch is, kan dit bij ons aangegeven worden, zodat we hier rekening mee kunnen houden. Wanneer er specifieke producten aangeschaft moeten worden zal er met de desbetreffende ouders naar een passende oplossing gekeken worden.

In verband met de sterk wisselende samenstelling en dosering wordt op de groep verwacht dat u zelf melkpoeder meeneemt. In overleg met u maken we voor uw baby een voedingsschema. Indien er wijzigingen zijn in dit schema, vragen wij u dit zo snel mogelijk door te geven aan de pedagogisch medewerkers. Naast flessenvoeding krijgen baby's door de pedagogisch medewerkers vers bereide fruithapjes.

Om verlies van flessen, doppen en andere voorwerpen te voorkomen, verzoeken wij u alle voorwerpen voorzien van de naam van uw kind. De oudere dreumesen en peuters krijgen eten en drinken van het kindercentrum.

Naast de broodmaaltijden heeft Hippe Jippe de **"warme maaltijd" service**. Vraag naar de mogelijkheden bij een van de leidsters.

2.8 Verzorging, kleding en slaappullen

Slaappullen zoals een **slaapzakje en een pyjama** dient u zelf te verzorgen. Als uw kind eenmaal kan lopen, dan zijn antislipsokjes of sloffen handig. De pedagogisch medewerkers gaan graag naar buiten met de kinderen. Kleding moet daarom lekker zitten, vuil mogen worden en goed afgestemd zijn op het klimaat. Luchtige kleding, waterschoenen, zwemspullen en zonnehoedjes (vooral voor de allerkleinsten) in de zomer; regenkleding, pantoffels en laarzen in de herfst en een dikke jas, muts en wanten in de winter. Uiteraard worden kinderen tijdens het spelen wel eens vies en hebben kleintjes sneller een 'verschoning' nodig. **Extra kleding** is dan ook geen overbodige luxe

en dient meegebracht te worden. Door lusjes aan de jassen (te bevestigen), blijven de kapstok en de jassen netjes.

Sieraden en haarspeldjes staan leuk, maar kunnen ook problemen geven. Ze kunnen tijdens het spelen kapot gaan of zoek raken. Dit laatste kan een **gevaar vormen** voor de kinderen. Zorgt u er daarom voor dat u uw kind geen scherpe of zeer kleine sieraden of speldjes geeft. We willen het gevaar van 'inslikken' zo veel mogelijk voorkomen. Dit geldt ook voor koordjes en touwtjes. Kinderen kunnen deze inslikken of ergens achter blijven hangen, waardoor verstikking mogelijk is.

Hippe Jippe heeft een aanvullende WA-verzekering afgesloten, maar deze aanvaardt geen enkele aansprakelijkheid voor het wegraken en / of beschadigen van kleding.

Wat gaat er mee van huis

Speelgoed is voldoende aanwezig en het kindercentrum zorgen voor voeding, luiers en andere verzorgingsartikelen.

Verzorgingsartikelen

Luiers worden door Hippe Jippe verstrekt. Als u wilt dat we andere luiers voor uw kind gebruiken, dan kunt u deze altijd meegeven. Daar behoren ook katoenen luiers bij. Vuile katoenen luiers worden aan het einde van de dag in een plastic zak aan u meegegeven. Als u luiers meegeeft, zorgt u er dan voor dat we voldoende voorraad hebben.

Tassen in de gang

Uw kind heeft een eigen tas aan de opgehangen in de gang. Hierin worden de persoonlijke eigendommen bewaard, zoals kleding, speelgoed, extra verschoning en andere artikelen voor verzorging van uw kindje. Als u nieuwe persoonlijke of verzorgende artikelen meeneemt, kunt u deze hierin opbergen. Brieven en andere correspondentie verspreiden we ook via de tassen. De knutselwerkjes van uw kind worden ook hierin gelegd. Leeg a.u.b. eens in de tijd uw tas.

Speelgoed

De jongere kinderen hebben vaak behoefte aan een vertrouwde knuffel. We adviseren u om deze altijd mee te geven. Het meenemen van eigen speelgoed staan wij op het kindercentrum toe. Er gelden wel een aantal regels:

- Het speelgoed mag niet te groot zijn of agressief overkomen; dus geen pistolen, militaire speelgoed of messen.
- Het kindercentrum is niet verantwoordelijk voor het kapot gaan of zoek raken van meegebracht speelgoed.
- Het speelgoed mag geen koordjes of andere gevaarlijke spullen (kralen e.d.) bevatten.

2.9 Feest en traktaties

Op onze centra wordt veel aandacht besteed aan feesten en verjaardagen. De verjaardagen van de kinderen en pedagogisch medewerkers en nationale feestdagen als Sinterklaas, Kerstmis en Pasen worden natuurlijk gevierd. Bij sommige feesten wordt u uitgenodigd.

U kunt tijdig aan de leidster doorgeven wanneer een van de ouders/ verzorgers jarig is. Uw kind maakt dan samen met de leidster een kleine attentie als felicitatie.

Wanneer uw kind zelf jarig is mag er getrakteerd worden, maar het hoeft niet. Als u trakteert: dan liever geen snoep; fruit is voor de kleintjes veel beter. Ook niet eetbare dingen, zoals een ballon,

kleurboekjes of krijtjes zijn leuk om uit te delen. Houdt u er rekening mee dat er veel mensen zijn die geen varkensvlees eten en dat er kinderen zijn met allergieën?

Bij de leidsters kunt u natuurlijk ook terecht voor informatie of ideeën mb.t. de traktaties.

2.10 Uitstapjes

Omdat wij graag actief willen bezig zijn met de kinderen en in de overtuiging zijn dat dit ook goed is voor hun ontwikkeling, hebben wij het plan om regelmatig uitstapjes te maken met de kinderen. Dit kunnen kleine uitstapjes zijn die aansluiten bij het desbetreffende thema, zoals een bezoek aan de bakker, groenteboer, bibliotheek of de kinderboerderij.

Uitstapjes vinden nooit plaats wanneer een leidster alleen op de groep staat. Alleen bij voldoende begeleiding worden uitstapjes gedaan. Hierbij hanteren wij de norm van 1 begeleider op 4 kinderen en een extra leidster/ stagiaire die 'vrij' staat om te begeleiden en in te springen waar nodig. Bij de keuze voor het maken van uitstapjes wordt gekeken of het aantal kinderen dit ook toelaat. De kinderen en pedagogisch medewerkers reizen, afhankelijk van de bestemming, met de fiets, het openbaar vervoer of met de auto. In het laatste geval is een autozitje of gordel verplicht en is een inzittendenverzekering altijd geregeld.

2.11 Zindelijkheid

Uw kind hoeft niet zindelijk te zijn. In overleg met ouders kan de leidster aandacht besteden aan zindelijkheid. De leidster nodigt kinderen uit om te proberen op de wc te plassen. Wanneer kinderen dat van leeftijdsgenoten zien, stimuleert hen dat om het ook te gaan proberen.

2.12 Ziekmelden

Wanneer uw kind de dagopvang niet kan bezoeken (wegens ziekte of een andere reden) verzoeken wij u dit uiterlijk een kwartier voor aanvang van de groep aan de leidster door te geven. U wordt dringend verzocht zo spoedig mogelijk de leidster te waarschuwen als uw kind een besmettelijke ziekte heeft of wanneer deze heerst in uw gezin. Denk hierbij aan: rode hond, bof, roodvonk, geelzucht of waterpokken. Dit zal (in het belang van de andere ouders en kinderen) op het mededelingenbord worden gemeld. Heeft uw kind diarree, is het verkouden of hangerig of mag het bijvoorbeeld na een ziekte nog niet naar buiten, dan is het verstandig uw kindje thuis te houden. Dit is in het belang van uw kind en de andere kinderen die het kindercentrum bezoeken. Waarschuwt u de leidster en ook wanneer uw kind overgevoelig is voor bepaalde stoffen.

Medische informatie

Mocht er onverwacht voor uw kind medische hulp nodig zijn, dan proberen wij in eerste instantie, afhankelijk van uw woonplaats, uw eigen huisarts te bereiken. Lukt dit niet dan wordt de huisarts ingeschakeld met wie Hippe Jippe Kinderdagverblijf een vaste afspraak heeft.

In dat geval zal het kind als 'passant' behandeld worden. Dit houdt in dat het consult ter plekke betaald moet worden. Dit is later wel te verhalen bij de verzekeraar van de leerling.

Medicijnen

Op het kindercentrum worden geen medicijnen aan kinderen gegeven, tenzij er strikte noodzaak is. Indien ouders de medicatie meegeven, gelden in aanvulling op de informatie uit de brochure "Ziekte, hygiëne en ongevallenbeleid Hippe Jippe " de volgende afspraken:

- Ouders worden dringend verzocht de pedagogisch medewerkers vooraf te informeren over meegegeven medicatie;
- U dient een medicatieformulier in te vullen bij de medewerker of uiterlijk de volgende opvangdag (wanneer de medicatie toegediend moet worden door de medewerker) ingevuld en ondertekend te retourneren;
- Medicijnen levert u aan in de originele verpakking inclusief bijsluiter;
- De verantwoordelijkheid voor het toedienen van de medicijn ligt bij de ouder die hiervoor toestemming heeft gegeven;
- Indien wij twijfelen willen wij graag contact met de arts die de medicatie heeft gegeven.
-

Uw kindje is ziek en u moet naar uw werk. Wat nu?

Als team hebben we er begrip voor, dat het heel lastig kan zijn als uw kind ziek is en u moet werken. Toch is het noodzakelijk dat een dagopvang regels stelt ten aanzien van de opvang van zieke kinderen. Een ziek kind vraagt meer aandacht en verdient die dan ook. Voor de leidster is het, jammer genoeg, in een groep met veel kinderen niet mogelijk deze extra aandacht te geven.

Daarom hanteert Hippe Jippe een aantal regels.

Wij zijn ons ervan bewust dat de hieronder (bij artikel 2.14)genoemde opsomming niet volledig is. Het betreft de meest voorkomende ziekten en aandoeningen. In een aantal gevallen kan de leidster van Hippe Jippe contact opnemen met de huisarts.

2.13 Kinderen ophalen bij ziekte

Als een kind op de dagopvang ziek wordt dan bekijken wij de situatie altijd even. Vervolgens kan dit voor ons aanleiding zijn de ouders te bellen met het verzoek het kind op te halen.

2.14 Zieke kinderen kunnen niet gebracht worden

Heeft uw kind een van de hieronder genoemde besmettelijke ziekten / aandoeningen, dan kan hij of zij niet op de dagopvang komen:

- Loopoor (de pus is besmettelijk)
- Ontstoken ogen (tot er na ongeveer twee dagen behandeling geen besmettingsgevaar meer is) -
- Waterpokken met open blaasjes.
- Rode hond (vijf dagen na het verschijnen van de rode uitslag kan het kind weer komen)
- Roodvonk (twee dagen na het begin van een penicillinebehandeling kan het kind weer komen)
- Besmettelijke geelzucht (Hepatitis A)
- Levende hoofdluis
- Besmettelijke huidziekten, bijvoorbeeld krentenbaard of gordelroos
- Waterdunne, acute diarree
- Koorts vanaf 39 graden zonder andere duidelijke symptomen

2.15 Stagiaires

Binnen Hippe Jippe vinden wij het belangrijk om stagiaires op te leiden tot goede beroepskrachten. Deze stagiaires volgen de opleiding PM niveau 3 of 4. Zij krijgen de ruimte om hun stage opdrachten uit te voeren. Ook kan het voorkomen dat ze aanwezig zijn bij oudergesprekken. De

stagiaires zijn altijd extra op de groep aanwezig, maar staan nooit alleen op de groep. Ze worden niet formatief ingezet omdat we ze niet als volwaardige leidsters beschouwen.

Hoofdstuk 3 Normen en waarden en het omgaan met elkaar

Om de kinderen bepaalde normen en waarden mee te geven die in onze samenleving belangrijk worden gevonden, is het ten eerste belangrijk zelf als leidster het goede voorbeeld te geven. Kinderen leren op jonge leeftijd vooral door het in zich opnemen van wat er in de wereld om hen heen gebeurt. Leidsters zijn zich erg bewust van hun voorbeeldfunctie, en naast dat ze letten op hun tafelmanieren of omgangsvormen, staat voorop het kind en collega's te behandelen zoals je zelf ook het liefst behandeld zou willen worden. Normen en waarden die wij belangrijk vinden zijn onder andere: niet vloeken, het vragen als je iets wilt hebben, opruimen na het spelen, tafelmanieren (de eerste boterham met een vorkje, eerst de korstjes opeten, aan tafel blijven zitten en met de mond dicht eten), niet slaan of schoppen en je excuses aanbieden of een kusje geven om het weer goed te maken als er iets vervelends gebeurt.

3.1 Taalgebruik

De kinderen worden gestimuleerd correct, rustig en duidelijk te praten. Schelden, gebruik van schuttingtaal en vloeken wordt niet toegestaan. Verkeerd taalgebruik wordt gecorrigeerd door de zin in de juiste vorm te herhalen. De leidsters spreken Algemeen Beschaafd Nederlands, waarbij we niet te snel spreken en letten op een goede articulatie. We kijken het kind aan tijdens het spreken en bieden een gevarieerd taalgebruik ter verbreding van de woordenschat van het kind.

3.2 Belonen en straffen

Bij Hippe Jippe wordt ervan uitgegaan dat het belonen van positief gedrag meer resultaat oplevert dan het straffen van negatief gedrag.

We proberen de kinderen zo veel mogelijk op een positieve manier te benaderen. Complimentjes blijven beter hangen dan straf en ieder kind wil graag geliefd zijn (en blijven!). Als ze rustig aan spelen zijn, zeggen we regelmatig hoe fijn we dat vinden. Als ze een moeilijke puzzel maken, hoe knap ze zijn, en als ze samen delen hoe lief ze voor de ander zijn en hoe leuk het is dat je er nu samen van kunt genieten. Maar natuurlijk gebeuren er ook wel eens dingen die niet door de beugel kunnen. Bijvoorbeeld als er speelgoed wordt afgepakt, een ander kindje wordt omgeduwd of iemand niet mee mag doen met een spelletje. Dan geeft de leidster aan dat ze dat gedrag niet leuk vindt, omdat het iemand anders pijn doet of niet aardig is. Een ouder kind zal ze proberen zelf onder woorden te laten brengen wat er gebeurt en waarom dat niet kan. Daarna krijgt het kind een waarschuwing, waar een consequentie aan is gekoppeld. Wat de consequentie zal zijn, is afhankelijk van de leeftijd en het gedrag van het kind. Een leidster kan bijvoorbeeld zeggen: Je kunt niet zomaar speelgoed afpakken, want daar was Robin al mee aan het spelen. Dan zal je even moeten wachten tot hij klaar is, of vragen of je met hem mee mag doen. Als je het nog een keer afpakt, kom je maar even bij mij aan tafel zitten. We voeren daarna uit wat we zeggen. Als het kind het korte tijd later nog een keer doet, zal het inderdaad even aan tafel komen te zitten. Zo leert het

kind dat er consequenties aan zijn acties vastzitten. Belangrijk is om de "straf" niet te lang te laten duren, na een paar minuten zijn de kinderen vaak al weer vergeten waar ze ook al weer straf voor hadden, en werkt het niet meer. Verder maakt de leidster die het kind even apart heeft gezet, het ook altijd weer goed met het kind. Zo is het voorval afgesloten, en leert het kind dat goedmaken ook belangrijk is.

3.3 Emoties uiten

Het uiten van emoties is belangrijk voor de ontwikkeling van de eigen identiteit van het kind. De leidster neemt de emoties van het kind dan ook serieus. De kinderen mogen dus uiting geven aan hun verschillende gemoedstoestanden, de kinderen worden ook gestimuleerd (door gesprekken, activiteiten en spel) hun emoties te uiten en te benoemen. Door erover te praten proberen we de emotie van het kind een plek te geven. We proberen er bijvoorbeeld achter te komen waarom een kind boos of verdrietig is en zoeken dan samen naar een oplossing. Soms zal het kind het willen uitpraten, een andere keer wil het gewoon zijn boosheid uiten, even alleen zijn, of juist persoonlijke aandacht. Ons uitgangspunt hierbij is dat we per moment en per kind bekijken hoe we op een goede wijze op de emoties van het kind kunnen reageren

Op de groep proberen we een sfeer te scheppen van veiligheid en geborgenheid en leren de kinderen respect te hebben voor elkaars gevoelens.

3.4 Sociale omgang

Kinderen die in een groep samen zijn leren rekening te houden met elkaar, ze leren op elkaar wachten, elkaar geen pijn te doen, samen te spelen, maar ook zich af te zonderen. De leidster begeleidt dit en stuurt waar nodig bij. Ook letten we er goed op dat er geen kinderen buitengesloten worden.

Een kinderdagverblijf biedt een optimale gelegenheid voor het ontwikkelen van sociale vaardigheden. Gedurende de hele dag doen zich situaties voor waarin kinderen samen spelen, samen delen en samen conflicten proberen op te lossen. De leidsters zullen de kinderen hier zoveel mogelijk in begeleiden. Ze doen dit allereerst door zelf het goede voorbeeld te geven; maar ook door het gedrag van de kinderen te benoemen, het invoelingsvermogen te stimuleren en de kinderen waar nodig bij te sturen. Als een leidster bijvoorbeeld twee jonge peutertjes ziet touwtrekken om een fiets, zal ze vragen wie er eerst mee aan het spelen was, en of de ander dan over een paar minuutjes ook even op de fiets mag, want die vindt het ook zo leuk. Als de kinderen wat ouder zijn, zijn ze zelf vaak al heel goed in staat het conflict op te lossen. Als de leidster het probleem benoemt en vraagt hoe we dat nu moeten oplossen, komen ze zelf meestal al met ideetjes. En anders draagt de leidster wat bij. Als het niet opgelost kan worden, kan het ook zomaar zijn, dat er dan maar even niemand op de fiets kan spelen. Als er twee vechten om een been, gaat de derde (de leidster!) er mee heen! Dit stimuleert weer om volgende keer toch maar samen te delen.

We proberen het "samen spelen en samen delen" te bevorderen door gezamenlijke activiteiten te ondernemen zoals met zijn allen naar de speeltuin of naar buiten. Maar ook doen we activiteiten met maar een paar kinderen tegelijk, zoals verven, naar de bakker of het konijntje voeren. Het is ook fijn je even speciaal te voelen. De ene keer kiezen we een groepje kinderen uit dat veel met elkaar speelt, een andere keer juist een groepje dat wat minder met elkaar speelt. Zo beleven ze

samen een "avontuur", wat hen weer bindt. Onder andere de volgende vaardigheden hebben onze aandacht:

- Leren samen te spelen en te delen
- Leren elkaar te helpen
- Leren luisteren naar elkaar
- Leren op te ruimen en zuinig te zijn op eigen spullen en die van anderen
- Als kinderen elkaar pijn doen of ruzie maken, het samen uitpraten en het weer goed maken
- Respect hebben voor elkaar maar ook voor jezelf durven opkomen
- Bepaalde grenzen en sociale regels leren in verschillende situaties, ze accepteren en nakomen
- Leren banden op te bouwen met kinderen en volwassenen

Hoofdstuk 4 Werken aan de ontwikkeling van de kinderen

4.1 Zelfstandigheid

Het is voor de kinderen prettig om zelfstandiger te worden en niet steeds van volwassenen afhankelijk te zijn. Het kind wordt door de leidster aangesproken op zijn mogelijkheden. Voorbeelden hiervan zijn opruimen, schoenen aan of uittrekken, zelf de jas dichtmaken, stoel wegzetten, zelf speelgoed uit de kast pakken, enzovoort. Doordat de leidster laat merken vertrouwen te hebben in de mogelijkheden van het kind wordt ook het zelfvertrouwen van het kind gestimuleerd. De leidster accepteert dat het ene kind met veel enthousiasme aan een nieuwe vaardigheid begint en het andere kind er wat meer tijd voor nodig heeft.

4.2 Sociale en emotionele ontwikkeling

Bij Hippe Jippe leert een kind sociale vaardigheden ontwikkelen, het leert rekening te houden met andere kinderen en voor zichzelf op te komen. Het kind leert te functioneren in een groep, zijn eigen grenzen te stellen en ook van de groep los te komen. Tijdens de peuterleeftijd kunnen kinderen echte vriendschap opbouwen (vanaf ongeveer drieën een half jarige leeftijd). Op het emotionele vlak leren kinderen al spelend hun ervaringen en gevoelens te verwerken, een poosje zonder hun ouders te zijn, zich in verschillende situaties veilig te voelen en vertrouwen te krijgen in andere volwassenen. Het gevoel van eigenwaarde wordt positief beïnvloed door te laten merken dat resultaten niet het belangrijkste zijn, maar dat plezier in wat het kind doet voorop staat. Ook het geven van complimenten en een kind niet overvragen versterkt het gevoel van eigenwaarde. Vertrouwen ontwikkelen in andere volwassenen dan vader en moeder is iets dat kinderen moeten ontwikkelen. Afscheid nemen bij het brengen van de peuter is soms een moeilijk moment. Moeilijk voor de ouder en voor het kind. Geregeld hebben ouders er meer moeite mee dan het kind zelf. Het is van belang dat het afscheid nemen duidelijk gebeurt en niet te lang duurt. Ouders die na het brengen, zichtbaar voor de kinderen, met elkaar blijven praten zorgen voor onduidelijkheid bij de kinderen. De leidsters proberen zo veel mogelijk geborgenheid te geven en nemen de kinderen lekker op schoot of leiden ze af met een spelletje als ze het nog moeilijk vinden om afscheid te nemen van hun papa of mama. Dit hoort ook bij zo' n overgang van

---

thuis naar het dagverblijf, helemaal als ze al wat ouder zijn. Meestal zijn de traantjes weer snel weg en gaat het kind op in alle activiteiten van de dag.

4.3 Motoriek

Bij de motoriek is het zowel voor de grove als voor de fijne motoriek van belang, naast de diversiteit van de bewegingen, ook de kwaliteit te observeren (soepel/houterig, gecontroleerd/ ongecontroleerd). Tijdens de peuterleeftijd ontwikkelt de fijne motoriek zich voor een groot deel, in het bijzonder in het omgaan met materiaal (vingerverven, tekenen, knippen). De leidster biedt spelmaterialen en activiteiten aan voor zowel de grove als de fijne motoriek en zorgt voor een goede afwisseling.

Grove motoriek

Gedurende het eerste levensjaar ontwikkelt het kind zich zeer snel en is de motorische ontwikkeling van maand tot maand te volgen. Het kind beschikt nog vrijwel uitsluitend over een grove motoriek. Deze bestaat onder andere uit zwaaien, kruipen en gaan staan. De leidsters stimuleren de motorische ontwikkeling met name door het aanbod van divers, op het kind afgestemd spelmaterialen. Zoals; een rammelaar, babyschommel, loopkar, en voor de ouderen kinderen een glijbaan, schommel, de trap opklimmen, etc. Ook wordt tijdens het buitenspelen, bij sportactiviteiten en in zang- en dansspelletjes aandacht besteed aan de grove motoriek.

Fijne motoriek

De fijne motoriek bestaat uit kleine bewegingen die je met je handen en vingers maakt. De fijne motoriek wordt gestimuleerd door met kinderen te knutselen, tekenen, puzzelen, in de tuin te werken en te bouwen met constructiematerialen en dergelijke. Verder proberen we de kinderen in de dagelijkse dingen als eten, melk inschenken en aankleden steeds meer zelfstandigheid mee te geven.

4.4 Taal

De dreumes- en peuterleeftijd zijn voor kinderen een zeer intensieve periode met betrekking tot de taalontwikkeling. Juist in deze periode is het belangrijk dat de 'taalomgeving' van het kind uitgebreid wordt. Tegen de tijd dat het kind vier jaar is kan het de taalregels aardig toepassen (zinnen maken in de juiste volgorde) en kent het een aantal abstracte begrippen en het kind kan opdrachten uitvoeren en een antwoord geven op vragen. Hippe Jippe biedt veel mogelijkheden om de taalontwikkeling te stimuleren, zoals interactief voorlezen, kinderen zelf laten vertellen, liedjes zingen, poppenkast rollenspel, enzovoort. De leidster is zich ervan bewust dat ook de taalontwikkeling bij kinderen in eigen tempo ontwikkelt en speelt daar zo goed mogelijk op in.

4.5 Fantasie

In de verschillende fasen van een kind begint er geleidelijk een scheiding te ontstaan tussen realiteit en verbeelding. Soms hebben kinderen fantasievriendjes. Kinderen kunnen zich bewust dingen gaan herinneren. Fantasie helpt kinderen om ervaringen te verwerken. De omgeving moet uitdagend zijn om het kind zelf situaties te laten scheppen waarin het ervaringen kan beleven en verwerken. Dit kan bijvoorbeeld via imiterend fantasiespel (vader-en-moedertje, politie of brandweerman, tv-helden naspelen, enzovoort). De leidster stimuleert kinderen daarbij, bijvoorbeeld door een spelactiviteit waaraan een kind zelf begonnen is uit te breiden, of het kind op nieuwe ideeën te brengen. De leidster houdt daarnaast de grenzen in de gaten; kinderen kunnen op deze leeftijd ook teveel in een fantasiewereld leven.

4.6 Creativiteit

Om de creativiteit te stimuleren biedt Hippe Jippe vele mogelijkheden, zoals rollenspel in de themahoek, tekenen / verven, zand / watertafel, ontwikkelingsmateriaal en constructiemateriaal. Op verschillende materialen ontdekken de kinderen zelf wat ze kunnen en leren ze vorm en uitdrukking aan het materiaal te geven. Stimuleren van de creativiteit gebeurt op het niveau van het individuele kind, de één heeft meer of andere prikkels nodig dan de ander. Bij het knutselen gaat het niet om het resultaat maar om het plezier dat het kind eraan beleeft.

4.7 Verstandelijke ontwikkeling

De verstandelijke ontwikkeling vindt in deze leeftijdsfase vooral plaats via het opdoen van motorische en zintuiglijke ervaringen. Een kind is doorlopend bezig met waarnemen, onderzoeken en verbanden leggen. Zo ontstaat begripsvorming. Enerzijds is herhaling van ervaringen essentieel voor het leren, anderzijds biedt de leidster voldoende nieuwe situaties en ervaringen aan, afhankelijk van het niveau van het kind.

4.8 Vastleggen van ontwikkelingsgegevens

De ontwikkeling van uw kind wordt nauwlettend gevolgd. Aan de hand hiervan kunt u zien op welke vlakken uw kind zich volgens verwachting ontwikkeld en of er misschien onderdelen zijn waar hij of zij moeite mee heeft. In het laatste geval zal er met u besproken worden op welke manier wij uw kind hierin kunnen ondersteunen. Bij overgang naar de basisschool zal bovengenoemde ontwikkelingslijn, alleen met u goedkeuren, aan de school doorgegeven worden.

Het voortgangsgesprek

Tijdens een voortgangsgesprek wordt met u gesproken over de ontwikkeling van uw kind – zowel thuis als op het kindercentrum – en uw ervaringen met de opvang. Onderwerpen die besproken worden zijn bijvoorbeeld: spelen, spraak- en taalontwikkeling, contacten met andere kinderen, grove en fijne motorische ontwikkeling, eten en drinken, zindelijkheid en de reacties van uw kind op een correctie van de pedagogisch medewerkers. Overeenkomsten en verschillen tussen thuis en het kindercentrum komen aan de orde; aan de hand hiervan kunnen we elkaar adviseren en indien nodig afspraken maken.

Het aantal gesprekken en het tijdstip waarop een voortgangsgesprek plaatsvindt, verschilt per leeftijd. Indien bij u behoefte bestaat om tussentijds een gesprek te hebben over uw kind of over de opvang, dan kan er altijd een afspraak gemaakt worden voor een gesprek. Naar aanleiding van uw vraag bereiden de pedagogisch medewerkers het gesprek voor. Als de pedagogisch medewerkers tussendoor met u willen overleggen, neemt zij contact met u op voor een gesprek.

Hoofdstuk 5 Ouders en de dagopvang

5.1 Contacten met ouders

Om goed te kunnen inspelen op de kinderen in de groep is het belangrijk dat de leidster de gezinsachtergrond en eventuele specifieke opvoedingsideeën kent. Aan de andere kant geeft de leidster de ouders informatie over de gang van zaken bij Hippe Jippe en in het bijzonder over de situatie van hun kind. Deze gelijkwaardige en wederzijdse uitwisseling van ervaringen kan plaatsvinden tijdens het halen en brengen van de kinderen. Daarnaast kunnen ouders altijd een afspraak maken met de leiding om over hun kind te praten.

5.2 Mededelingenbord

Op het mededelingenbord staan alle belangrijke zaken, zoals: een heersende ziekte, vakanties, ouderavonden e.d. Heeft uw kind er een broertje of zusje bij? Een belangrijke gebeurtenis voor uw kind. We vinden het leuk als u een geboortekaartje meegeeft. We hangen het dan ook op en praten erover met uw kind.

20

5.3 Haal- en brengcontacten

De dagelijkse informatieoverdracht vindt bij uitstek plaats tijdens de haal- en brengcontacten, dit heet overdracht. Door de haal- en brengcontacten kan een geleidelijke overgang van thuis naar het kindercentrum plaatsvinden. U krijgt de gelegenheid even te blijven, zodat uw kind aan de overgang kan wennen. Tijdens het brengcontact informeert u de pedagogisch medewerkers over alles wat van belang is om de opvang van uw kind gedurende de dag zo goed mogelijk af te stemmen op uw kind. Denk daarbij aan de voedingstijden, hoeveelheid en soort ontlasting, activiteiten die gedaan zijn en eventuele ziekte of ongelukjes. Vooral het doorgeven van bijzondere gebeurtenissen aan elkaar is belangrijk, omdat deze veel invloed kunnen hebben op uw kind. Tijdens het halen geven de pedagogisch medewerkers u ook de benodigde informatie. Denk hierbij aan hoeveel en wanneer uw kind voor het laatst gegeten heeft, wat uw kind die dag heeft gedaan en of er nog bijzonderheden waren. De onderwerpen waar u met de pedagogisch medewerkers over praat, zijn uiteraard afhankelijk van de leeftijd van uw kind.

Vaak zijn de haal- en brengcontacten door de korte tijd en de drukte op de groep vluchtig. We vinden de haal- en brengcontacten echter wel de meest belangrijke vorm van informatie uitwisseling en proberen dan ook altijd tijd voor u vrij te maken. We hopen dat u dat ook doet. Mocht u een uitgebreider gesprek willen over uw kind of de gang van zaken op het kindercentrum, dan kunt u dit altijd kenbaar maken zodat de pedagogisch medewerkers een afspraak met u kunnen plannen.

5.4 Evaluaties en klanttevredenheidonderzoek

Tijdens en na de opvang wordt door de opvang van uw kind een aantal keer geëvalueerd via een formulier:

- Na eerste kennismaking
- Na drie maanden plaatsing
- Wanneer uw kind het kindercentrum verlaat.

5.5 Weblogjes of schriftjes

Op Hippe Jippe worden weblogjes of schriftjes geschreven en is dat de communicatie tussen u en de pedagogisch medewerkers over dagelijkse dingen én over de ontwikkeling van uw kind. Zo worden de activiteiten op het kindercentrum en thuis gecommuniceerd, schrijven de pedagogisch medewerkers bijzonderheden van uw kind.

5.6 De nieuwsbrief

Hippe Jippe geeft per kwartaal een nieuwsbrief uit. Onderwerpen die vaak terugkomen zijn: zakelijke mededelingen van het kindercentrum, berichten van de ouderraad, berichtjes van (nieuwe) medewerkers, ingezonden stukken van ouders, beschrijving van activiteiten en feesten en prietpraat van de kinderen.

5.7 De ouderavond

Op het kindercentrum worden verschillende soorten ouderavonden gehouden. De avonden worden gehouden per groep of voor alle ouders tegelijkertijd. Meestal staat de avond in het teken van een interessant of actueel thema, waarbij soms ook een deskundige of gastspreker wordt uitgenodigd.

5.8 Het zomerfeest

Elke zomer organiseert Hippe Jippe een zomerfeest met (zelfgemaakte) hapjes en festiviteiten voor alle kinderen en ouders. Vaak is het zomerfeest thematisch ingericht, waarbij de pedagogisch medewerkers soms gekleed zijn in de vreemdste kleding, pruiken en make-up.

5.9 Het folderrek

In de centrale hal hangt een folderrek waarin u brochures vindt over onder andere gezondheid, hygiëne en opvoeding. De brochures zijn veelal van externe organisaties en voorlichtingsbureaus.

5.10 Klachtenprocedure

Hippe Jippe wil graag een goede service bieden. Dat geldt ook als ouders een klacht hebben. Het is van belang dat u het laat weten als u niet tevreden bent, zodat aan een goede oplossing gewerkt kan worden.

Bovendien leert de organisatie van gegronde klachten. Voor een klacht over het reilen en zeilen op het kindercentrum kunt u terecht bij de leidster en. U kunt het beste contact opnemen met de medewerker die direct te maken heeft met uw klacht. Een open en eerlijk gesprek maakt voor het beide partijen duidelijk wat de klacht is en hoe die naar tevredenheid kan worden opgelost. In de praktijk is gebleken dat het snelst een oplossing wordt gevonden als u een gesprek aangaat met de betreffende medewerker. Maar u kunt uw klacht ook schriftelijk uiten. Schriftelijke klachten over zaken met betrekking tot het kindercentrum kunt u op de betreffende locatie afgeven. Betreft het een klacht die mogelijk ook voor andere ouders relevant is, dan doet u er verstandig aan om ook de oudercommissie van Hippe Jippe op de hoogte te stellen. De oudercommissie is echter geen klachtencommissie en kan uw klacht niet behandelen. Wel kunnen zij naar aanleiding van de klacht kijken naar het beleid van Hippe Jippe.

U kunt altijd de externe klachtencommissie inschakelen. Hippe Jippe is hiervoor aangesloten bij de sKK (Stichting Klachtencommissie Kinderopvang). De sKK is voor alle vragen tijdens kantooruren bereikbaar op een algemeen informatienummer 0900-0400034. Tevens zijn zij bereikbaar via e-mail: info@klachtkinderopvang.nl.

De werkwijze van sKK in het kort:

Een klacht wordt schriftelijk naar het centrale adres gestuurd. Bij binnenkomst wordt gekeken waar de klacht vandaan komt en gaat hij naar de betreffende ambtelijk secretaris en voorzitter.

Afhankelijk van de inhoud van de klacht nodigen zij twee commissieleden uit deel te nemen aan de

behandeling van deze klacht. Zij beoordelen gezamenlijk of de klacht ontvankelijk verklaard wordt. Ondertussen ontvangen de klager en de aangeklaagde organisatie vast een ontvangstbevestiging van de klacht. Wordt de klacht ontvankelijk verklaard dan ontvangen de partijen daar bericht van en begint de schriftelijk hoor- en wederhoor procedure.

De behandeling kan op verzoek van de commissie afgesloten worden met een hoorzitting waarbij beide partijen aanwezig zijn. De klachtbehandeling wordt afgesloten met een rapportage waarin een eindoordeel en een advies is opgenomen.

Zie www.klachtkinderopvang.nl voor meer informatie.

Bijlage: VIEROGEN BELEID_Rlvh_UD15

VIEROGEN BELEID

OPGESTELD DOOR: N. YARD

DATUM: 28-06-2015

ORGANISATIE: HIPPE JIPPE KINDERDAGVERBLIJF

ONDERDEEL: VEILIGHEID

Inleiding

Naar aanleiding van de zedenzaak is de commissie Gunning ingesteld om onderzoek te doen naar de toedracht van de Amsterdamse zedenzaak met als doel om hieruit lessen te trekken voor een betere en veiliger kinderopvang.

Na gedegen onderzoek naar de praktijk van de kinderopvang, de regelgeving, het toezicht en hulpverlenende instanties is de commissie Gunning met een rapport vol aanbevelingen gekomen. De commissie richt zich met haar aanbevelingen tot alle betrokkenen bij de kinderopvang. De aanbevelingen zijn niet alleen relevant als het gaat om seksueel misbruik, maar ook als het gaat om kindermishandeling of andere veiligheidsrisico's. Na het bekend worden van het rapport Gunning hebben we de aanbevelingen voor de kinderopvang naast onze eigen praktijk, protocollen en werkinstructies gelegd en zijn we verder gegaan met het aanpassen van protocollen, acties voor bouwkundige aanpassingen in de locatie en het personeelsbeleid.

Dit document gaat over hoe Hippe Jippe kinderdagverblijf het zogenaamde vier ogen en oren principe toepast in het beleid.

Het vier ogen en oren principe betekent dat er altijd minimaal twee volwassenen, in een bepaalde vorm, toezicht moeten houden op kinderen in kinderdagverblijven. De branche organisatie kinderopvang heeft samen met Boink een brochure uitgegeven over het 4-ogenprincipe in de praktijk.

Deze brochure dient als achtergrond informatie bij ons beleid.

Uit het rapport Gunning

Stelt verplicht dat er altijd twee volwassenen zijn die de kinderen in een groep kunnen zien of horen. In de mix van de dagelijkse praktijk zijn er naar de mening van de commissie voldoende mogelijkheden om dit te realiseren. Te denken valt niet alleen aan aanwezigheid of directe nabijheid van pedagogisch werkers, maar ook aan de inzet van bijvoorbeeld stagiaires, groepshulp en/of vrijwilligers. Ook het kortere tijd aan het begin of het eind van de dag samenvoegen van groepen, en bouwkundige en technische maatregelen voor transparantie in het gebouw kunnen alternatieven zijn. Een achterwacht is naar de mening van de commissie niet voldoende. Een deel van de sector past overigens het vierogen principe al met succes toe, met behoud van de financiële continuïteit. Een vierogen principe verkleint niet alleen het risico ten aanzien van seksueel misbruik, maar ook het risico ten aanzien van kindermishandeling in brede zin, terwijl er -meer generiek gesproken- sneller en effectiever kan worden ingegrepen als een kind of een pedagogisch werker iets overkomt. Bovendien kan de sector het vierogen principe benutten als impuls voor verdere kwaliteitsverbetering.

Hoe geeft Hippe Jippe kinderdagverblijf vorm aan de uitvoering van het vierogenprincipe?

De 'achterwachtregeling' en het zogenoemde 'vier- ogen- principe' zijn samengebracht in dit uitvoeringsbeleid vier ogenprincipe ter preventie van misbruik. Hierin is uitgewerkt hoe wij samen zorgdragen voor een veilige omgeving voor de kinderen en de medewerkers.

Wie wordt betrokken bij het beleid?

Hoewel het woord anders doet vermoeden, gaat het om meekijken of meeluisteren. Over de wijze waarop een kinderdagverblijf dit principe invoert heeft de oudercommissie adviesrecht. Vervolgens is het kinderdagverblijf verplicht de ouders te informeren over de wijze waarop vorm is gegeven aan het vierogenprincipe.

Het eindresultaat is hetgeen ik u nu over informeer.

25

Van principe naar praktijk...

Zoals zo vaak bij nieuwe regelgeving, is er geen strikte uitvoeringsrichtlijn meegegeven door de wetgever. Dit is een voor- en een nadeel. Het nadeel is dat je nooit kunt stellen dat je het 100% goed of 100% slecht doet. Het voordeel is dat er ruimte is om voor elke situatie een oplossing op maat te bedenken die recht doet aan de specifieke omstandigheden.

De Brancheorganisatie BOINK heeft een brochure uitgegeven waarin een vijftal praktijkvoorbeelden wordt geschetst. Om te laten zien hoe het vierogenprincipe in deze vijf gevallen in praktijk is gebracht, worden 5 ondernemers en 5 leden van de bijbehorende oudercommissies aan het woord gelaten. Zij vertellen, allemaal vanuit hun eigen perspectief, hoe ze het vierogenprincipe in de dagelijkse praktijk toepassen en ervaren en wat voor effect het heeft op hun dagelijkse gang van zaken. Deze brochure is bij deze notitie als bijlage gevoegd en is ook door de oudercommissie betrokken bij haar advisering.

Hippe Jippe kinderdagverblijf heeft haar collega's geconsulteerd om te horen hoe zij er mee omgaan. Daar kwam uiteindelijk niet een eenduidige oplossing uit, maar wel handreikingen waarvan we gebruik maken in ons eigen kinderdagverblijf.

Het vier ogen principe

Volgens de Brancheorganisatie Kinderopvang en BOINK (2012) betekent het vier ogen principe dat er ten alle tijden iemand moet kunnen meekijken of meeluisteren bij de opvang van kinderen. *"Het vier- ogenprincipe is voor convenantpartijen de basis voor veiligheid in de kinderopvang. De uitwerking van dit vier ogen principe is maatwerk. De invulling zal voor iedere organisatie anders zijn, passend bij het pedagogisch beleid en financiële haalbaarheid."* (Brancheorganisatie kinderopvang & BOINK, 2012).

Het vier ogen principe is één van de maatregelen ter preventie van misbruik. De kans op misbruik in de kinderopvang is gering, zeker in verhouding tot het aantal gevallen in het algemeen in Nederland.

Desondanks zijn er extra preventie maatregelen genomen.

Hippe Jippe kinderdagverblijf geeft de volgende invulling aan het vier ogen principe en de preventie van misbruik, onderverdeeld in de onderwerpen bouwkundige aanpassingen, personeel, samenwerking en overige maatregelen.

Bouwkundig

- Er zijn in de groepsruimten veel ramen aanwezig en tussen de binnenspeelplaats en groepsruimte is er een grote opening;
- Dit zorgt voor transparantie. De medewerkers en leidinggevende hebben zicht op elkaar;
- Het is een opdracht om al het glas transparant te houden en niet dicht te plakken met werkjes en mededelingen;
- De groepsruimte is rondom voorzien van grote ramen, zodat er altijd van buiten naar binnen gekeken kan worden;
- Groepsruimten zijn zo ingericht dat er hoekjes gecreëerd zijn op kind hoogte, waarbij de medewerker de ruimte in zijn geheel kan overzien.
- De groep heeft een babyfoon. Deze babyfoon is naast het controleren hoe het met de kinderen gaat ook een controle voor de pedagogisch medewerker als ze op de slaapkamer is;
- De toiletruimten van de peuters bevinden zich aangrenzend aan de groepsruimte zelf, waardoor er zicht op de toiletgang en de toiletten is.

Personeel

- Van iedere medewerker is er een Verklaring Omtrent Gedrag (VOG). Dit geldt tevens voor stagiaires en invalkrachten. De VOG wordt iedere 5 jaar opnieuw aangevraagd.
- Nieuw personeel wordt pas aangenomen na een mate van screening en eventueel referentieaanvraag;
- Stagiaires staan altijd boventallig en dus nooit alleen op een groep;
- Een pedagogisch medewerker is niet langdurig en structureel alleen buiten met de kinderen, bovendien zijn zij altijd telefonisch bereikbaar;
- Het grootste gedeelte van de dag zijn er twee pedagogisch medewerkers op de groep.
- Alle medewerkers worden geschoold over het signaleren van kindermishandeling en het handelen naar de meldcode;
- Er wordt gewerkt met vaste teams per groep, ook tijdens de vakantieperiode is de continuïteit op de groep ons uitgangspunt. Hippe Jippe kinderdagverblijf maakt zo min mogelijk gebruik van invalkrachten, maar indien dit het geval is, zijn de medewerkers van Hippe Jippe kinderdagverblijf nooit onbekend voor de kinderen. Tijdens de vakantieperiode kan het voorkomen dat er een andere medewerker aanwezig is, dit is echter nooit een onbekend gezicht;
- In het personeelsbeleid zijn restricties uitgewerkt wat betreft het omgaan met beeldmateriaal op mobiele telefoons en fototoestellen.
- De directie en leidinggevende komen regelmatig op de groep en is bijna altijd in het gebouw aanwezig.

Samenwerking en klimaat

- Er heerst een open werkklimaat, zodat medewerkers elkaar altijd aan durven te spreken op hun handelen;
- Dit creëren we door elkaar feedback te (leren) geven in elke geleiding van de organisatie door middel van functioneringsgesprekken, teamvergaderingen en groepsobservaties door leidinggevende / directie;
- Regelmatig zal de leidinggevende/directie groep observaties op de groep inplannen, de bevindingen worden regelmatig teruggekoppeld tijdens (team)vergaderingen of individueel naar de medewerker persoonlijk;
- Er wordt gewerkt met een vast team, met de continuïteit op de groep als uitgangspunt. Dit zorgt er voor dat medewerkers aan elkaar gewend zijn, wat het aanspreken op niet gepast gedrag makkelijker kan maken;
- Mocht er een pedagogisch medewerker alleen op de groep staan, kan het zijn dat een stagiaire als extra paar ogen fungeert. Daarnaast is dan een leidinggevende aanwezig.

27

Overige maatregelen

- In vakantietijden, als er veel minder kinderen op de groep zijn, kan het voorkomen dat één pedagogisch medewerker op een groep staat.
- Als het voor de emotionele veiligheid en de rust beter is, zal de medewerker de groep alleen draaien die dag. Er is een leidinggevende aanwezig op kantoor.
- Wat betreft het alleen staan op de locatie zijn er aparte maatregelen genomen. Deze zijn in de achterwachting beschreven.

Tijdens haal- en brengmomenten

- Het onvoorspelbare karakter van de breng- en haalsituaties (je weet niet exact wanneer een ouder binnen- of langsloopt en hoeveel tegelijk etc.) verkleint het risico dat iemand zich onbespied of gecontroleerd zou kunnen voelen;
- We starten in de ochtend met 2 beroepskrachten bij 5 kinderen of meer en bij 1 beroepskracht en een leidinggevende indien er minder kinderen starten;
- Tussen 07:30 uur en 09:00 uur worden kinderen gebracht, waardoor een leidster uur niet alleen is, er is een constante in- en uitloop van ouders die hun kind komen brengen.
- Vanaf 16:30 uur kunnen kinderen weer worden opgehaald bij Hippe Jippe kinderdagverblijf. Tijdens het haalmoment lopen er regelmatig ouders in en uit.

We sluiten de dag af:

- met 2 beroepskrachten bij 5 kinderen of meer;
- met 1 beroepskracht en een leidinggevende bij een tot vier kinderen.

Wettelijke bepalingen

Voor de Beroepskracht kind ratio en groeps grootte in de stamgroepen hanteren wij de beleidsregels kwaliteit Wet Kinderopvang. De groeps grootte is afhankelijk van de leeftijd. Daarnaast speelt voor de maximale groeps grootte ook de beschikbare ruimte een rol. De algemene lijn in de Beroepskracht kind ratio en groeps grootte in de stamgroepen op de kinderdagverblijven conform de beleidsregels is als volgt:

- In de leeftijd tot één jaar gelijktijdig ten hoogste twaalf kinderen aanwezig.

- In de leeftijd tot en met drie jaar gelijktijdig ten hoogste zestien kinderen aanwezig, waaronder ten hoogste acht kinderen in de leeftijd tot één jaar.
- Eén beroepskracht per vier kinderen in de leeftijd tot één jaar.
- Eén beroepskracht per vijf kinderen in de leeftijd van één tot twee jaar.
- Eén beroepskracht per zes kinderen in de leeftijd van twee tot drie jaar.
- Eén beroepskracht per acht kinderen in de leeftijd van drie tot vier jaar.

Bij een gemengde leeftijdsgroep wordt het aantal beroepskrachten bepaald door berekening van het rekenkundige gemiddelde van de door de leeftijdscategorieën geldende maximale aantallen kinderen, waarbij naar boven afgerond kan worden. Voor flexibiliteit in de kinderopvang is mogelijk dat ten hoogste drie uur per dag (niet aaneengesloten) minder beroepskrachten worden ingezet dan volgens de leidster – kind ratio is vereist, maar nooit minder dan de benodigde aantal leidsters. Is er in zo een situatie slechts één leidsters in de opvang, dan is er ter ondersteuning ten minste één andere volwassene als achterwacht in het gebouw aanwezig. Afwijken van de leidster– kind ratio is niet toegestaan tussen 09:30 uur en 12:30 uur en tussen 15:00 uur en 16:30 uur. Voor 09:30 uur en na 16:30 uur mag de afwijking van de leidster – kind ratio niet langer duren dan anderhalf uur aaneengesloten en in de pauzeperiode tussen 12:30 uur en 15:00 uur niet langer dan twee uren aaneengesloten. Dit alles met een maximum van drie uren. Bij Hippe Jippe kinderdagverblijf maken wij nauwelijks gebruik van deze afwijking. Zo is de bezetting optimaal en blijft de rust op de groep gehandhaafd.

Drie-uursregeling:

Conform het Convenant Kwaliteit Kinderopvang is het toegestaan per dag gedurende maximaal drie uur af te wijken van de beroepskracht-kindratio. Dit mag op de volgende tijden:

- Voor 9.30 uur;
- Tussen 12.30 en 15.00 uur;
- Na 16.30 uur.

Tijdens de middagpauze komt het voor dat de pedagogisch medewerker om de beurt tot maximaal 45 minuten alleen op de groep is. Mocht dit het geval zijn maken wij gebruik van een babyfoon, zodat het 'orenprincipe' van toepassing is en is de leidinggevende in het pand aanwezig.

Tijdens uitstapjes

- Gaan pedagogisch medewerkers (of een pedagogisch medewerker en een volwassene) minimaal met zijn tweeën op pad met een groepje kinderen.
- Als de pedagogisch medewerker alleen met een groepje kinderen op pad gaat, dan is dit een vaste pedagogisch medewerker van Hippe Jippe kinderdagverblijf en dan is dit in een omgeving waar voldoende sociale controle aanwezig is van andere mensen. (Bijvoorbeeld naar de winkel, kinderboerderij, de bibliotheek, etc.).
- Afspraken over uitstapjes in de directe omgeving worden nog verder uitgewerkt in de pedagogische werkwijze van Hippe Jippe kinderdagverblijf.

Ten aanzien van signaleren:

- Is bij de pedagogisch medewerkers het protocol opvallend gedrag en het protocol vermoeden kindermishandeling inclusief signalenlijst geïmplementeerd, en zetten zij dit waar nodig in;
- Is bij de pedagogisch medewerkers het beleid intimiteit, seksualiteit en opvoeden geïmplementeerd en zijn pedagogisch medewerkers op de hoogte van de ontwikkeling van kinderen hierin;
- Er kan bij twijfel of niet pluisgevoelens naast bijvoorbeeld de leidinggevende ook een externe vertrouwenspersoon benaderd worden. De naam en bereikbaarheidsgegevens van de externe vertrouwenspersoon zijn voor ouders in te zien via ons ouderbeleid onder het kopje signaleren.

Achterwachtregeling

Het komt voor dat er één pedagogisch medewerker in het pand aanwezig is om de opvang van kinderen te verzorgen. Om er voor zorg te dragen dat er een mate van controle is en in geval van calamiteit en er dus iemand kan bijspringen is de achterwachtregeling ingesteld.

Bij Hippe Jippe kinderdagverblijf wordt deze als volgt ingevuld:

- Er moet in geval van calamiteit ten alle tijden de leidinggevende / directie worden gebeld. De telefoonnummers van leidinggevende / directie staan vermeld voorin de map met daglijsten, welke dagelijks wordt gebruikt. Indien beide leidinggevende er niet zijn vanwege, beurzen, vaktafels of bijeenkomsten, is er duidelijk van tevoren doorgegeven wie de achterwacht is die binnen 10 minuten aanwezig kan zijn;
- Daarnaast is er op onze locatie een grote mate van transparantie doordat er veel ramen zijn rondom het pand.

Basisprincipes

Naast deze praktische maatregelen zijn er een aantal basisprincipes van toepassing op de preventieve maatregelen tegen misbruik:

- een open aanspreekcultuur binnen de kinderopvangorganisatie
- een goede omgang met de seksuele ontwikkeling van kinderen
- de kinderen het bewustzijn en bewaken van de eigen grenzen aanleren.

Open aanspreekcultuur

Zoals in de maatregelen staat vermeld is er bij Hippe Jippe kinderdagverblijf een open aanspreekcultuur. Door de geringe omvang van de organisatie en het kleinschalige karakter van onze locatie is het contact persoonlijk en zijn er korte communicatielijnen.

Onze locatie heeft een eigen leidinggevende die de medewerkers kan aanspreken op gedrag wat niet gepast is of niet passend bij het beleid van Hippe Jippe kinderdagverblijf. Ook medewerkers onderling spreken elkaar aan op niet passend gedrag. Er zijn vaste teams op een groep, wat er voor zorgt dat men elkaar gemakkelijker aan kan spreken. Tevens draagt het werken met vaste teams bij aan het opbouwen van een vertrouwensband met het kind.

Bewustzijn en bewaking van eigen grenzen

Het begeleiden van de kinderen in de bewustwording en het leren aangeven van hun eigen grenzen is belangrijk. De kinderopvang is een veilige plek om dit te oefenen. Bij Hippe Jippe kinderdagverblijf wordt er daarom van jongs af aan spelenderwijs aandacht aan besteedt. De kinderen leren wat ze wel en niet fijn vinden en leren om dit aan te geven aan de ander. Ook leren

kinderen dat, als je iemand bijvoorbeeld een knuffel of aai wilt geven en de ander dat niet wil, je deze grens van de ander dient te respecteren. Dit geldt voor zowel het contact van de kinderen onderling als met volwassenen. In het bewust worden van je eigen grenzen en dit aan te leren geven is de begeleiding van een pedagogisch medewerker vaak gewenst. Wanneer een pedagogisch medewerker bijvoorbeeld ziet dat het ene kind (vaak lief bedoeld) het andere kind aanraakt, maar dat het andere kind dat niet fijn vindt wordt daar over gesproken. Het kind wat de aanraking als niet prettig ervaart leert zich bewust te zijn van zijn grenzen en dit aan te geven. Het kind dat de ander aan wilde raken of liefkozen leert in de geval de grenzen van het andere kind te respecteren.

Warmte en een gezonde seksuele ontwikkeling

De genomen preventieve maatregelen mogen niet leiden tot minder intimiteit en warmte in de opvang die we bieden, kinderen kunnen lichamelijke koestering nodig hebben voor hun welbevinden. Daarnaast is een positieve invalshoek bij de begeleiding van seksuele ontwikkeling belangrijk. Het mag niet zo zijn dat een angstige en afwijzende cultuur ten opzichte van seksualiteit gaat overheersen, wat een gezonde ontwikkeling in de weg kan staan. (Schreuder, Abrahamse & van der Linden, 2012)

Het begeleiden van onderling (lichamelijk) contact en aandacht voor de gezonde seksuele ontwikkeling van belang.

De oudere peuters zijn vaak bezig met het verschil tussen jongens en meisjes en nieuwsgierig naar het andere geslacht. Ze zijn zich alleen nog niet bewust van wat wel en niet hoort. Begeleiding van een pedagogisch medewerker is hier gewenst en bestaat met name uit informatie en uitleg geven over wat wel en niet hoort. Daarom is er onder andere begeleiding van een pedagogisch medewerker bij de toiletronde van de peuters. De begeleiding van de pedagogisch medewerker bestaat met name uit informatie en uitleg geven. Bijvoorbeeld over de betekenis van bepaalde scheldwoorden en waarom we dit niet tegen elkaar zeggen.

(Schreuder, Boogaard, Fukkink & Hoex, 2011).

Bronvermelding

Branchevereniging Kinderopvang & Boink. (2012)

Convenant Kwaliteit Kinderopvang.

Verkregen op 7 november 2012 via

<http://www.kinderopvang.nl/nieuws/nieuwsbericht/?newsId=d18a8419-355a-4d86-9bfc-acee343c1e56>

Schreuder, L., Abrahamse, S., & van der Linden, P. (2012). Preventie van seksueel misbruik in de kinderopvang. Utrecht: Nederlands Jeugd Instituut (NJI)

Schreuder, L., Boogaard, M., Fukkink, R., & Hoex, J., (2011). Pedagogisch kader kindercentra 4-13 jaar. Amsterdam: Reed Business.

Hippe Jippe kinderdagverblijf voldoet aan de gestelde eisen. Daarnaast zijn de omgangsvormen voor al onze medewerkers vastgelegd in het document 'Beroepscode Kinderopvang mei 2015'. We blijven werken aan een open aanspreekcultuur. Niet alleen voor de pedagogisch medewerkers, maar ook voor de ouders.

Evaluatie en bijstelling

Uiteraard blijven we de ontwikkelingen volgen. In de loop der tijd zullen er 'best practice' ontstaan, waarvan we kunnen leren. Ook zullen de inspecties van de GGD bij ons en anderen mogelijk verbeterpunten op kunnen leveren. Het uitvoeringsbeleid kan hier dan op aangepast worden.

VERSIE BEHEER DOCUMENT:	
NY	Versie 1: 01-10-2014_PGBP_HJ2014.01
NY	Pedagogisch beleid geactualiseerd op 28-06-2015
NY	Versie 2: PGBP_HJ2015.01-GW280615
NY	Versie 1: VIEROGEN BELEID_Rivh_UD15 – 28-06-2015